

Pedagoģija studiju kursa “Pedagoģija veselības aprūpē” kontekstā

Aira Aija Krūmiņa

*Rīgas Stradiņa universitāte, Veselības psiholoģijas un
pedagoģijas katedra, Latvija*

Ievads. Lai veiksmīgi darbotos profesionālajā vidē, topošajam speciālistam nepietiek tikai ar noteiktām zināšanām izvēlētajā nozarē – piemēram, medicīnā, veselības aprūpē, sociālajā darbā. Jau studiju gados ir jāapgūst prasmes pārliecināt un motivēt cilvēkus mainīt savu uzvedību, mērķtiecīgi strādāt savas veselības saglabāšanas un uzlabošanas labā. Vienlaikus tas nozīmē būt gatavam izglītot klientus, pacientus un sabiedrību kopumā, savukārt studiju procesā – apgūt ne tikai profesionālos priekšmetus un psiholoģiju, ētiku, tiesību zinātnes, bet arī pedagoģijas atziņas. Šobrīd tik aktuālā “kompetenču pieeja” praksē izpaužas profesionāla spēja apvienot dažādos studiju priekšmetos iegūtās zināšanas, prasmes, vērtības un attieksmes, adaptēt un integrēt tās, darbojoties noteiktās, mainīgās dzīves situācijās, tādējādi radot “atslēgu” konkrētu jautājumu risināšanai.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Mērķis: profesionālās vides un sabiedrības vajadzībām atbilstoša didaktiskā nodrošinājuma izstrāde Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) profesionālajās bakalaura un maģistra studiju programmās studējošiem studiju kursa “Pedagoģija veselības aprūpē” īstenošanai. Materiāls un metodes: profesionālās literatūras analīze, RSU un ārzemju augstskolu pedagoģiskās prakses izvērtēšana, nozares profesionāļu pieredzes un studējošo vēlmju un ieteikumu apkopšana.

Rezultāti. Mūsdienu sabiedrība ir kļuvusi atklātāka un atvērtāka pārmaiņām. No vienas puses, šī tendence ir atbalstāma, jo ir zudušas robežas starp speciālistu un klientu / pacientu, no otras – informācijas plašā pieejamība nes sev līdzī bažas par tās patiesumu un cilvēka spēju to objektīvi izvērtēt, kas savukārt liek apšaubīt topošā (esošā) speciālista pedagoģisko kompetenci un prasmi “iemācīt” cilvēkam to, kas viņam būtu tiešām vajadzīgs.

Ja šobrīd RSU studiju kursa “Pedagoģija” (A daļas vispārīzglītojošs, obligāts studiju kurss) mērķis profesionālajās bakalaura studiju programmās ir tradicionālajos didaktikas principos un atziņās balstīta izglītības satura īstenošana, ietverot tajā gan topošā speciālista individuālo mācīšanās spēju un vajadzību apzināšanu, gan personas vecumposma vajadzībām atbilstošu mācīšanās stratēģiju apguvi un aprobāciju visdažādākajās mērķgrupās, tad studiju kursa “Pedagoģija veselības aprūpē” plānotajiem rezultātiem pēc atbilstošu teorētisko atziņu nostiprināšanas un praktisko iemaņu apguves studiju procesa rezultātā būtu jābalstās uz zināšanām, prasmēm un kompetenci, kas, izmantojot pedagoģijas principus veselības aprūpē, izpaustos spējā:

- organizēt un vadīt izglītojošu darbu konkrētās mērķauditorijās (ģimenē, darba kolektīvos, jauniešu vidū, senioru auditorijās u. c.), plānojot pedagoģisko procesu klientiem ar dažādu iepriekšējo pieredzi un diagnozēm;
- izglītēt pacientu un viņa ģimeni veselības uzturēšanas, veicināšanas un slimības aizkavēšanas jomā, vislielāko uzmanību veltot tieši profilaktiskajam darbam;
- veikt savstarpēji sabalansētu pacienta un viņa ģimenes locekļu, kā arī veselības aprūpes speciālistu komandas izglītošanas darbu;
- izglītoties pašam un prast pasargāt sevi kā psiholoģiski, tā emocionāli.

Secinājumi. Topošo veselības speciālistu izglītošana raisa tiešu nepieciešamību nodrošināt specifiska pedagoģijas studiju kursa izstrādi un docēšanu, izveidojot tādu studiju saturu, kas ir atšķirīgs, piemēram, no pedagoģijas apguves pedagoģijas studiju programmās. Vienlaikus tas raisa nepieciešamību strukturēt studiju kursu pedagoģijā kā studiju kursu, kas attīsta ne tikai teorētiskos, bet arī praktiskos kompetenču pieejas aspektus, kas attiecīgi prasa tam atbilstošu didaktisko nodrošinājumu (mācību grāmatas, uzdevumu krājumus, praktisko nodarbību organizāciju).